

РЕШЕНИЕ

№ 4775

гр. София, 14.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 20.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1296** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на Глава X от АПК във вр. с чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите.

Делото е образувано по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., чрез юриск. М. К., против Задължителни предписания по Констативен протокол № 01-01-201/11.11.2022 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издадени от главни инспектори Л. Т. и А. И. при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, с който са дадени задължителни предписания за яз. Г. / К. 34 Област: Б. Община: Г. Д., както следва:

1. По техническата документация:

1.1. Да се представи на ДАМТН протокол от преглед на техническото състояние на основния изпускател. Срок: 31.03.2023 г.;

2. По осъществяване на безопасна техническа експлоатация;

2.1. Да се премахне дървесната, храстовидната растителност и оградата по въздушния откос. Срок: 31.03.2023 г.;

2.2. Да се възстанови геометричния профил на въздушния откос. Срок: 31.03.2023 г.;

2.3. Да се възстанови геометричния профил на водния откос. Срок: 31.03.2023 г.;

2.4. Да се възстанови геометричния профил на короната. Срок: 31.03.2023 г. 2.5. Да се почистят земните наноси от преливника. Срок: 31.03.2023 г.;

2.6. Водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем. Срок: До

възстановяване на експлоатационното състояние на преливника, короната, въздушния и водния откос.

Жалбоподателят сочи, че предписанията са нищожни, като дадени от комисия, в състава на която няма лица с необходимата професионална квалификация съгласно ЗВ и от орган без съответните правомощия. Твърдят се и съществени нарушения на адм. - производствените правила при издаването им. В с.з. по делото жалбоподателят, редовно призован, се представлява от юриск. В., който поддържа жалбата и изразява становище за обявяване на оспорения адм. акт за нищожен. Пледира за присъждане на разноски по делото по представен списък по смисъла на чл. 80 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК.

Ответниците по оспорването – главни инспектори Л. Т. и А. И. при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, редовно призовани, не се явяват. От процесуалния им представител ст. експерт юрист към ДАМТН [населено място] Е. З. е получено писмено становище за неоснователност на жалбата, присъждането на разноски и възражение за прекомерност на адв. възнаграждение на жалбоподателя.

Съдът като прецени допустимостта на жалбата, приема за установено следното:

Жалбата е подадена в срок, налице е правен интерес, поради което е процесуално допустима, а разгледана по същество последната е основателна при следните съображения:

В предписанията са изложени следните факти:

Име на язовира: Г. / К. 34 Област: Б. Община: Г. Д. Номер на имота: 38666.28.34 (стар № 028034 по КВС) и частично в № 38666.28.16; № 38666.28.29; № 38666.28.57; и № 38666.28.66. Акт за собственост: АПДС 3836/21,08.2020b Землище на [населено място]. Собственик: Публична държавна собственост с предоставени права за управление и стопанисване на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", ЕИК:[ЕИК] представляващ инж. Ц. Б. - изпълнителен директор Оператор на язовирна стена и съоръженията към нея: ДПУСЯ - инж. К. П., ЕИК:[ЕИК], Договор с оператор: № РД-210 от 25.08.2022 г. - безсрочен.

I. ДАННИ ЗА ЯЗОВИРНАТА СТЕНА Й СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ НЕЯ:
Класификация на стената по чл.141а, ал.1 и 2 от Закона за водите. Малка Залята площ [dka]: 11. Завирен обем [ш3]: 33880. Водосборна област на язовира [kmI. 2]: Няма данни. Предназначение: Напояване.

Тип язовирна стена: Земнонасипна; височина: 8.3 [ш]. Дължина: 390 [т]. Обем при НВРВН: Няма данни [т3] Обем при ННРВН: 33880 [т3] Преливник с оразмерително водно количество Q_m^{**} : 1.06 [m3/s]. Основен изпускател с оразмерително водно количество Q : Няма данни [ш3 /s].

II. КОНСТАТАЦИИ НА СЪСТОЯНИЕТО: Характерни условия и обстоятелства при провеждане на инспекцията: Метеорологични: Д. Видимост: Добра Достъп: Само с високопроходимо МПС. Обем на язовира в момента на проверката: около 3 м под кота преливен ръб [ш3]. Кота водно ниво: Няма данни [ш]. Други констатации установени при проверката: Язовир Т." е класифициран в Първа висока степен на потенциална опасност, съгласно чл. 141б от ЗВ. Корона - земна, променлива ширина от 0.20м до 3 м видима ерозия поради преминаване на животни, наличие на свличания. Воден откос - земен, нарушен геометричен профил, наличие на ерозия от преминаващи животни. Въздушен откос - земен, нарушен геометричен профил, наличие на ерозия, оформени свличания, изградена ограда, наличие на храстовидна и дървесна растителност.

Преливник, челен, земен профил, наличие на земни наноси. Основен изпускател - стоманена тръба Ф250 в бетонова шахта; Затворен орган - спирателен кран 25Q, вграден в бетонова шахта, затлачен със земни наноси; Пълнене - довеждащ канал-дюкер от р. К..

Резултати и анализа от налични наблюдения и измервания с КИС. Няма КИС.

Опис на представени документи, сведения, обяснения и други, събрани в хода на проверката:

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДПИСАНИЯТА НА КОМИСИИТЕ, НАЗНАЧЕНИ СЪС ЗАПОВЕД НА ОБЛАСТНИТЕ УПРАВИТЕЛИ ПО ЧЛ. 138А, АЛ. 3 ОТ ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ:

През 2022 г. яз. „Г. / К. 34“ не е проверяван от комисии, назначени със заповед на областните управители по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДПИСАНИЯТА НА ГД НЯСС ПО КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ № 01-01-37/09.03.2022 Г. ЗА ТЕХНИЧЕСКОТО И ЕКСПЛОАТАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА ЯЗОВИРНИТЕ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ:

Неизпълнени: Да се представи на ДАМТН протокол от преглед на техническото състояние на основния изпускател. Срок: 30.05.2022 г.

Водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем. Срок: До възстановяване на експлоатационното състояние на короната, водния, въздушния откос. Да се премахне дървесната, храстовидната растителност и оградата по въздушния откос. Срок: 30.05.2022 г. Да се възстанови геометричния профил на въздушния откос. Срок: 30.05.2022 г. Да се възстанови геометричния профил на водния откос. Срок: 30.05.2022 г. Да се възстанови геометричния профил на короната. Срок: 30.05.2022 г.

V. ПРЕДПИСАНИЯ: 1. По техническата документация:

1.1. Да се представи на ДАМТН протокол от преглед на техническото състояние на основния изпускател. Срок: 31.03.2023 г.;

2. По осъществяване на безопасна техническа експлоатация;

2.1. Да се премахне дървесната, храстовидната растителност и оградата по въздушния откос. Срок: 31.03.2023 г.

2.2. Да се възстанови геометричния профил на въздушния откос. Срок: 31.03.2023 г.;

2.3. Да се възстанови геометричния профил на водния откос. Срок: 31.03.2023 г. 2.4.

Да се възстанови геометричния профил на короната. Срок: 31.03.2023 г. 2.5. Да се

почистят земните наноси от преливника. Срок: 31.03.2023 г. 2.6. Водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем. Срок: До възстановяване на експлоатационното състояние на преливника, короната, въздушния и водния откос.

Сочи се, че на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите за изпълнението на всички предписания е отговорен Собственикът на язовирната стена и съоръженията към нея. За изпълнението на дадените задължителни предписания собствениците уведомяват писмено председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ - РО НЯ^С "Югозападна България", с адрес в [населено място], [улица], ет. 2 в срок: 7 дни.

При тази фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК същият следва да съдържа фактическите и правните основания за издаването му. Първите са необходим реквизит на акта и

липсата им го опорочава съществено. Липсата на фактически основания представлява винаги съществено административнопроизводствено нарушение, водещо до отмяна на административния акт. Обратно, макар и да е административнопроизводствено нарушение, непосочването или погрешното посочване в акта на правното основание за издаването му не е съществено такова при условие, че актът съдържа фактическите основания за издаването си.

Съдът, в настоящият съдебен състав намира, че процесната заповед не е издадена от компетентен орган, предвид липсата на изрично възложени му със съответен акт правомощия, съответно – при липсата на материална компетентност.

Съгласно § 1, ал. 1, т. 94 от ДР на ЗВ, "язовир" е водностопанска система, включваща водния обект, язовирната стена, съоръженията и събирателните деривации, както и земята, върху която са изградени. Язовирът като съоръжение осигурява съхранение на част от повърхностните води на Република България, които са от значение за осигуряване на питейно-битова вода и вода за напояване.

Една от главните цели на Закона за водите, установена в чл. 2, ал. 1, т. 3, е да осигури управление на водите в интерес на обществото чрез опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море. Според закона постигането на тази цел се осъществява чрез признаване на водите за жизненоважен ресурс и общо наследство, което се опазва и защитава и чрез предоставяне на обществеността на своевременна, точна и разбираема информация за състоянието на водите, планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

От принципите на ЗВ, залегнали в чл. 7, т. 1- т. 4, е видно, че собствениците на водни обекти, водностопанските системи и съоръжения, каквото качество има жалбоподателя, следва да ги стопанисват по начин, който е съобразен с обществената значимост на водата като ценен природен ресурс и по начин, който да не нарушава технологичното единство на водностопанската система.

Нормата на чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите предвижда правомощието на председателя на ДАМТН или на упълномощени от него лица да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях, съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти.

Съдът приема, че предписанията са издадени от некомпетентни органи, извън законоустановените им правомощия по Закона за водите, въпреки че по делото е налице заповед № 776/22.12.2021 г. /л. 20 и сл./, с която са делегирани такива от председателя на ДАМТН – на л. 21, вкл. и да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение. Оспорените предписания като индивидуален административен акт, създаващ задължения за жалбоподателя, представляват властническо волеизявление. Процесните предписания са именно от вида на посочените. Спорен по делото е въпроса дали председателят на ДАМТН има правото да възлага такива правомощия на негови служители.

Съгласно разпоредбата на чл. 190, ал. 4 от ЗВ: „Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на:

1. предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3;
2. мерките за осигуряване на изправно техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация;
3. дейности по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях.“

Това е разпоредбата, в която изчерпателно се изброяват законовите правомощия на председателя на ДАМТН, като в същата липсват изброени правомощия от вида на процесните, а именно: да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение, в случая: по техническото поддържане на язовир. Органите на ДАМТН, видно от нормата на чл. 190, ал. 4 от ЗВ имат правомощия единствено да контролират такива предписания, като издават и съответни правораздавателни актове – НП, но не и самостоятелно да дават предписания. Това правомощие, видно от разпоредбата на чл. 138а, ал. 3 от ЗВ е предоставено на комисии, назначени от областните управители, в които следва да участват и съответни компетентни лица. Правомощието, което в случая е иззето от инспекторите на ДАМТН, за даване на съответните предписания, възложено на тези комисии е предвидено в разпоредбата на чл. 138а, ал. 3, т. 5 от ЗВ:

„(нова - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) във връзка със заключението по т. 4 дават предписания на собствениците на язовири за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, както определят срок за тяхното изпълнение.“

Съдът приема, че процесните предписания са издадени при липса на материална компетентност на издателите им - главни инспектори Л. Т. и А. И. при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, поради което същите следва да бъдат обявени за нищожни.

С оглед на изхода от спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът намира, че на жалбоподателя следва да бъдат присъдени по делото разноски в размер на 100 лв. за юриск. възнаграждение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА, по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., чрез юриск. М. К.,

НИЩОЖНОСТТА на Задължителни предписания по Констативен протокол № 01-01-201/11.11.2022 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издадени от главни инспектори Л. Т. и А. И. при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, с който са дадени задължителни предписания за яз. Г. / К. 34 Област: Б. Община: Г. Д.;

ОСЪЖДА Държавна агенция за метрологичен и технически надзор да заплати на

Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., разноси в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Р. България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ от решението да се връчат на страните.

СЪДИЯ: